

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΛΕΟΝΤΑΡΙΟΥ

**ΘΕΜΑ: «Το πλανητικό μας σύστημα, ο γαλαξίας μας,
το σύμπαν»**

Σχολικό έτος 2003-2004

Αφού οι μαθητές ενημερώθηκαν για την «Ευέλικτη Ζώνη», ζητήθηκε από αυτούς να προτείνουν κάποια θέματα με τα οποία θα ήθελαν να ασχοληθούμε, σαν τάξη, και να συγκεντρώσουμε στοιχεία και πληροφορίες σχετικές με το θέμα αυτό.

Το θέμα που επέλεξαν οι μαθητές και που παρουσίαζε ενδιαφέρον γι αυτούς, ήταν σχετικό με το Σύμπαν, τα άστρα, την πιθανή ζωή σε άλλους πλανήτες.

Αφορμή στάθηκαν οι πρόσφατες έρευνες που γίνονται στην επιφάνεια του Άρη, και οι εικόνες από τον πλανήτη που έχουν δημοσιευθεί.

Οι μαθητές χωρίστηκαν σε 4 ομάδες των 6 μαθητών.

Η εργασία χωρίστηκε σε 4 φάσεις.

Α΄ Φάση

Διδακτικοί στόχοι- σκοποί:

- ✓ Να γνωρίσουν οι μαθητές τους πλανήτες, τον ήλιο, το ηλιακό μας σύστημα, τον γαλαξία μας.
- ✓ Να γνωρίσουν τη θέση της γης μέσα στο ηλιακό μας σύστημα, μέσα στο γαλαξία μας, μέσα στο Σύμπαν.
- ✓ Να προβληματιστούν για τις συνθήκες που επικρατούν στη γη και επιτρέπουν την ύπαρξη ζωής και να αναζητήσουν αν υπάρχουν παρόμοιες συνθήκες σε άλλο πλανήτη.
- ✓ Να γνωρίσουν τις προσπάθειες των ανθρώπων για την εξερεύνηση του διαστήματος.

Δραστηριότητες:

Τα παιδιά χωρίστηκαν σε 4 ομάδες. Ακολούθησε συζήτηση για την αναζήτηση και συγκέντρωση πληροφοριών από την βιβλιοθήκη του σχολείου, εγκυκλοπαίδειες και το Internet.

Το θέμα χωρίστηκε σε 4 ενότητες (τόσες όσες και ο αριθμός των ομάδων). Οι ενότητες ήταν:

- 1.: Ο ήλιος και ηλιακό σύστημα.
- 2.: Οι πλανήτες και οι δορυφόροι του.
- 3.: Ο γαλαξίας μας, οι γαλαξίες
- 4.: Οι κομήτες και οι προσπάθειες των ανθρώπων για εξερεύνηση του διαστήματος.

Κάθε ομάδα συγκεντρώνει πληροφορίες, οι ομάδες επικοινωνούν μεταξύ τους και αλληλοενημερώνονται κάθε εβδομάδα μαζί με τους καθηγητές που εμπλέκονται στο πρόγραμμα, συζητούν την πορεία της εργασίας, ταξινομούν το υλικό.

Εμπειρίες που αποκόμισαν οι μαθητές:

- Έμαθαν να αναζητούν πληροφορίες από βιβλιοθήκες και από έντυπα.
- Έμαθαν να αναζητούν πληροφορίες από το Internet.
- Στα πλαίσια των ομάδων έμαθαν να συνεργάζονται, να οργανώνονται, να αλληλοενημερώνονται.
- Απέκτησαν γνώσεις σχετικές με το θέμα.

Β' Φάση

- ⇒ Δημιουργία φωτογραφικού Άλμπουμ.
- ⇒ Ερωτηματολόγιο Δημοσκόπηση.

Διδακτικοί στόχοι- σκοποί

- ✓ Να αναπτύξουν ικανότητες ταξινόμησης, οργάνωσης.
- ✓ Να μάθουν τη δημιουργία ερωτηματολογίου με ερωτήσεις ποιοτικού και ποσοτικού τύπου.
- ✓ Να έρθουν σε πρώτη επαφή με την Στατιστική.

Δραστηριότητες:

- Φωτογραφικό άλμπουμ:

Από την προηγούμενη φάση της εργασίας οι μαθητές έχουν συγκεντρώσει αρκετές φωτογραφίες. Οι φωτογραφίες αυτές θα ταξινομηθούν και θα δημιουργηθεί ένα φωτογραφικό άλμπουμ.

Κάτω από κάθε φωτογραφία θα γραφτεί η κατάλληλη λεζάντα.

- Ερωτηματολόγιο

Κάθε ομάδα πρότεινε κάποιες ερωτήσεις για την δημιουργία ενός ερωτηματολογίου. Το ερωτηματολόγιο θα απευθύνεται στους μαθητές όλου του γυμνασίου όπως και της πρώτης Λυκείου(του συστεγαζόμενου Λυκείου.)

Το ερωτηματολόγιο θα περιέχει ερωτήσεις κλειστού και ανοικτού τύπου, ερωτήσεις ποσοτικές και ποιοτικές.

Θα προσπαθήσει να διερευνήσει το ενδιαφέρον των παιδιών για το σύμπαν αλλά και τις γνώσεις τους για το θέμα αυτό.

Στην συνέχεια θα γίνει η διανομή ερωτηματολογίων, η συλλογή, η επεξεργασία και η παρουσίαση των αποτελεσμάτων.

Τέλος για καλύτερη παρουσίαση των συμπερασμάτων θα εκτυπωθούν από το excel τα αντίστοιχα διαγράμματα.

Εμπειρίες που αποκόμισαν οι μαθητές

- Εφάρμοσαν γνώσεις και έννοιες που απέκτησαν από άλλα μαθήματα (Μαθηματικά -Πληροφορική)
- Εξοικειώθηκαν με τον χειρισμό Η/Υ

Γ' Φάση

- ⇒ Συλλογή στοιχείων από Μυθολογία, Συλλογή Θρύλων, Παραδόσεων, Τραγουδιών (νανουρίσματα), Παραμυθιών για άστρα και ουρανό.

Στόχοι:

- ✓ Να γνωρίσουν στοιχεία από την Μυθολογία
- ✓ Να γνωρίσουν Θρύλους και παραδόσεις σχετικές με το Θέμα.

Δραστηριότητες:

- Με τις τελευταίες ερωτήσεις του ερωτηματολογίου αναζητούμε ποιήματα τραγούδια - θρύλους, παραδόσεις που γνωρίζει ο καθένας.
- Με την βοήθεια της φιλολόγου θα αναζητήσουν στα σχολικά βιβλία αναφορές στο θέμα.

Δ΄ Φάση

Επίσκεψη στο Πλανητάριο.

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ**Α΄ ΦΑΣΗ**

04/12 - 05/12	Επιλογή θέματος
08/12 - 12/12	Χωρισμός των μαθητών σε ομάδες Χωρισμός του θέματος σε ενότητες
15/12 - 22/12	Συλλογή στοιχείων από βιβλία και Internet
08/01 - 16/01	Συνέχιση συλλογής στοιχείων και συζητήσεις για την πορεία της έρευνας
19/01 - 23/01	Συγκέντρωση φωτογραφιών για δημιουργία φωτογραφικού άλμπουμ
26/01 - 30/01	Καταγραφή των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν. Ανάγνωση κειμένου σχετικών με το θέμα της εργασίας

Β΄ ΦΑΣΗ

02/02 - 06/02	Δημιουργία ερωτηματολογίου και διανομή τους στους μαθητές
09/02 - 13/02	Συλλογή των ερωτηματολογίων και αρχή επεξεργασίας
16/02 - 20/02	Επεξεργασία ερωτηματολογίων Δημιουργία φωτογραφικού Άλμπουμ
23/02 - 27/02	Δημιουργία φωτογραφικού Άλμπουμ
01/03 - 05/03	Παρουσίαση αποτελεσμάτων Ολοκλήρωση φωτογραφικού Άλμπουμ

Γ΄ ΦΑΣΗ

08/03 - 12/03	Αναζήτηση θρύλων - παραδόσεων - παραμυθιών
15/03 - 19/03	
22/03 - 26/03	
29/03 - 02/04	Καταγραφή αυτών Επίσκεψη στο Πλανητάριο
19/04 - 23/04	Παρουσίαση εργασίας

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ**Τάξη: Α΄****ΘΕΜΑ: «Σύγχρονοι Ολυμπιακοί Αγώνες»****Σχολικό έτος 2003-2004**

Ποια είναι τα Εμπλεκόμενα Γνωστικά Αντικείμενα;
(σε σχέση με το Πρόγραμμα Σπουδών);

1. Φυσικής Αγωγής	5. Πληροφορικής
2. Φιλολογικά μαθήματα	6. Θρησκευτικά
3. Βιολογία	7. Μουσική
4. Μαθηματικά	8. Οικ. Οικονομίας
	9. Τεχνολογία

Ποιοι είναι οι Γενικοί Στόχοι; (Τι θέλουμε να πετύχουμε;)

- ✓ Διαθεματική προσέγγιση.
- ✓ Πειραματισμός, δημιουργικότητα, ομαδικότητα, πρωτοβουλία μαθητών.
- ✓ Δυναμική για ανανέωση στη σχολική ζωή.
- ✓ Ανάπτυξη της μεθοδικότητας, υπευθυνότητας, ενεργοποίηση όλων των μαθητών.
- ✓ Εξοικείωση με τη σύγχρονη Τεχνολογία.

Ποιοι είναι οι Ειδικότεροι Στόχοι; (Ποιο θα είναι το τελικό μας αποτέλεσμα;)

- ✓ Να μνηθούν μέσα από την πράξη στην ιστορία και τις αξίες της Ολυμπιακής παράδοσης.
- ✓ Να αποκτήσουν εμπειρίες από μη διαδεδομένα Ολυμπιακά Αθλήματα.
- ✓ Να αναπτύξουν τεχνικές και δεξιότητες που σχετίζονται με τον έλεγχο της συμπεριφοράς στα σπορ και στη καθημερινή τους ζωή.
- ✓ Να διαμορφώσουν θετική στάση απέναντι στον αθλητισμό και τον Ολυμπισμό και να κατανοήσουν τη σπουδαιότητα του εθελοντισμού ενόψει της Ολυμπιάδας του 2004.
- ✓ Τις ευεργετικές επιδράσεις της άσκησης, σωστή συμπεριφορά στα γήπεδα, κίνδυνοι αναβολικών.

Ποιο θα είναι το Σενάριο; (το σχέδιο της πρότασής μας;)

- ❖ Επιλογή θέματος (Ολυμπιακοί Αγώνες 2004).
- ❖ Χωρισμός σε ομάδες και ορισμός συντονισμών.
- ❖ Καθορισμός στόχων για τους μαθητές.
- ❖ Ορισμός πηγών (βιβλιογραφία, Η/Υ, φωτογραφικό υλικό).

- ❖ Μέθοδο έρευνας.
- ❖ Χρονικός προγραμματισμός της εργασίας.
- ❖ Συγκέντρωση στοιχείων και έλεγχος.
- ❖ Προετοιμασία των μαθητών για τις αθλητικές δραστηριότητες.
- ❖ Καταγραφή του υλικού-Ταξινόμηση.
- ❖ Αξιολόγηση του τελικού αποτελέσματος.
- ❖ Παρουσίαση εργασίας στην τάξη και στο ευρύτερο σχολικό περιβάλλον.
- ❖ Παρέμβαση στην ευρύτερη κοινωνία για ενημέρωση-ευαισθητοποίηση.

Πώς θα μοιράσουμε τους ρόλους των μαθητών / καθηγητών ώστε να πετύχουμε τη συνεργασία ομάδων μαθητών; (Ποιοι θα δουλέψουν και σε τίς);

- ❖ Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες ανάλογα με τα ενδιαφέροντα και τις δεξιότητές τους. Φροντίζουμε να μοιράσουμε τις ομάδες σε αναλογία και τους μαθητές που παρουσιάζουν μαθησιακές δυσκολίες να τους δίνουμε ερεθίσματα και πρωτοβουλίες για να μπορέσουν να προσφέρουν.
- ❖ Οι καθηγητές ανάλογα με την ειδικότητά τους κατευθύνουν τις ομάδες και προσεγγίζουν το θέμα σύμφωνα με το δικό τους γνωστικό αντικείμενο.
- ❖ Βοηθούν τους μαθητές σε δυσκολίες που παρουσιάζονται στην έρευνα.
- ❖ Με τη βοήθεια του καθηγητή ορίζεται η βιβλιογραφία, συναποφασίζεται το ερωτηματολόγιο πάνω στις υποενότητες που θα δουλέψουν οι μαθητές και επιλέγονται οι πηγές αναζήτησης των πληροφοριών (εγκυκλοπαίδειες, Μ.Μ.Ε., βιβλιογραφία, Internet κ.ά.).
- ❖ Οι μαθητές επεξεργάζονται με τους καθηγητές τις πληροφορίες.
- ❖ Επίσκεψη στην Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων και Ολυμπιακού χωριού.

Τι υλικό θα συγκεντρώσουμε για να δουλέψουμε; Θα χρησιμοποιήσουμε πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές;

- ❖ Σχολικά εγχειρίδια, βιβλιογραφία.
- ❖ Πληροφορίες μέσω Internet.
- ❖ Μ.Μ.Ε. (εφημερίδες, κ.ά.).
- ❖ Φωτογραφικό υλικό (Ολυμπιονίκες, Ολυμπιακά Στάδια, Ολυμπιακά Αθλήματα).
- ❖ Επισκέψεις σε αθλητικούς χώρους.

Πως θα επεξεργαστούμε το υλικό μας; (Δραστηριότητες / κατασκευές)

- Επίσκεψη σε βιβλιοθήκες και αθλητικούς χώρους.
- Επίσκεψη στον τοπικό τύπο για αναζήτηση πληροφοριών από τα αρχεία του Αθλητικού τμήματος της Εφημερίδας.
- Συνεργασία με το Γραφείο Φυσικής Αγωγής Δ. Εκ/σης, Ομοσπονδίες αθλημάτων.
- Επεξεργασία του φωτογραφικού υλικού και κατασκευή μακέτας, κολάζ και αφισών.

- Προετοιμασία των μαθητών για την αναπαράσταση αφής της Ολυμπιακής φλόγας, χορογραφίες Ρυθμικής Αγωνιστικής Γυμναστικής και άλλων αθλητικών δραστηριοτήτων.

Πώς θα οργανώσουμε την εργασία μας στο Χρονοδιάγραμμα που έχουμε; (ημερολόγιο κατά εβδομάδα / δεκαπενθήμερο / δίμηνο;)

Υπάρχει χρονοδιάγραμμα του προγράμματος, διαμορφωμένο μέσα στα πλαίσια του σχολικού προγράμματος με συνεχόμενα δίωρα, κυλιόμενα ανά μέρα μέσα στο εβδομαδιαίο πρόγραμμα του σχολείου.

Με ποιο τρόπο θα συνθέσουμε και θα παρουσιάσουμε την εργασία μας; (έκθεση, λεύκωμα, παράσταση;)

- Εκπόνηση εργασίας ύστερα από την καταγραφή και τη μελέτη των στοιχείων και παρουσίαση στο ευρύτερο σχολικό περιβάλλον.
- Κατασκευή μακέτας, αφισών, κολάζ και φωτογραφικού υλικού Ολυμπιονικών, Ολυμπιακών σταδίων και Ολυμπιακών Αθλημάτων.
- Παράσταση αφής της Ολυμπιακής φλόγας, χορογραφίες της Ρυθμικής Αγωνιστικής Γυμναστικής (κορίτσια) και Αγώνες δρόμου (αγόρια).

Με ποιο τρόπο θα αξιολογήσουμε το τελικό αποτέλεσμα; (αντικείμενο, στόχοι, μεθοδολογία, οργάνωση).

Με την ολοκλήρωση του προγράμματος της Ευέλικτης Ζώνης οι καθηγητές συζητούν με τους μαθητές για την επιλογή του θέματος (ήταν αυτό που περίμεναν;).

Επεξεργάζονται τους αρχικούς στόχους επιλογής του θέματος σε σχέση με το τελικό αποτέλεσμα.

Επίσης συζητούν τα προβλήματα που αντιμετώπισαν κατά τη διάρκεια της έρευνας (εύρεση πηγών, συνεργασία των μαθητών), αλλά και τα θετικά αποτελέσματα στη διεύρυνση της γνώσης με βάση τη διαθεματική προσέγγιση και τη βελτίωση των σχέσεών τους.

ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το πρόγραμμα αναφέρεται στη γνώση των σύγχρονων Ολυμπιακών αθλημάτων και στην οργάνωση των σύγχρονων Ολυμπιακών αγώνων εν όψει των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 στην Αθήνα.

Κριτήρια επιλογής του θέματος

- ⇒ Το θέμα ευαισθητοποιεί τους μαθητές απέναντι στους Ολυμπιακούς αγώνες του 2004.

- ⇒ Έχει τοπική, εθνική και παγκόσμια διάσταση.
- ⇒ Εντάσσεται στο μάθημα της Ολυμπιακής Παιδείας που διδάσκεται στο γυμνάσιο τα τελευταία τέσσερα χρόνια.
- ⇒ Παρουσιάζει το πλεονέκτημα της διεπιστημονικής αντιμετώπισης.

Σκοποί

- ✓ Διαθεματική προσέγγιση του θέματος.
- ✓ Ενθαρρύνεται ο πειραματισμός, η δημιουργικότητα, η πρωτοβουλία των εκπαιδευτικών και των μαθητών.
- ✓ Δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές να ασχοληθούν με θέματα που τους ενδιαφέρουν και τα οποία δεν μπορούν να ενταχθούν στο αναλυτικό πρόγραμμα της εκπαίδευσης.
- ✓ Δημιουργείται μια δυναμική για την ανανέωση της σχολικής ζωής.

Στόχοι

- ✓ Να μνηθούν μέσα από την πράξη στην ιστορία και τις αξίες της Ολυμπιακής παράδοσης.
- ✓ Να κατανοήσουν θέματα που σχετίζονται με την ηθική στον αθλητισμό και να αποκτήσουν εμπειρίες από μη διαδεδομένα Ολυμπιακά Αθλήματα.
- ✓ Να αναπτύξουν τεχνικές και δεξιότητες που σχετίζονται με τον έλεγχο της συμπεριφοράς στα σπορ και στην καθημερινή τους ζωή.
- ✓ Να διαμορφώσουν θετική στάση απέναντι στον αθλητισμό και τον Ολυμπισμό μέσα από δράσεις που προωθούν την συμμετοχή, πρωτοβουλία και δημιουργικότητα.
- ✓ Να κατανοήσουν τη σπουδαιότητα του εθελοντισμού εν όψει των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004.
- ✓ Να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με τις ευεργετικές επιδράσεις της άσκησης στην υγεία και να συνειδητοποιήσουν τους κινδύνους που εγκυμονεί η χρήση αναβολικών, που έχουν στόχο καλύτερες επιδόσεις.
- ✓ Να καλλιεργήσουν πνεύμα συνεργασίας και υπευθυνότητας και να έχουν αθλητική και όχι μη αθλητική συμπεριφορά (βία στα γήπεδα).
- ✓ Να επιδιώξουν περισσότερο ζήλο και μεγαλύτερη αγάπη για το χώρο του σχολείου που δίνει κάτι παραπάνω απ' τα καθιερωμένα.
- ✓ Να δημιουργήσουν πρότυπα.
- ✓ Να ασκηθούν στη μεθοδολογία της έρευνας και τη σύγχρονη τεχνολογία.

ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Φιλολόγος:	<ul style="list-style-type: none"> • Συλλογή ιστορικών στοιχείων για το χώρο της Ολυμπίας και την αφή της Ολυμπιακής φλόγας. • Σύγχρονη Ολυμπιακή Ιστορία. • Κριτήρια συμμετοχής αθλητών (υλικά-ηθικά).
Μουσικός:	<ul style="list-style-type: none"> • Ολυμπιακό Ύμνο.
Γαλλικής:	<ul style="list-style-type: none"> • Επίσημη γλώσσα των Ολυμπιακών Αγώνων. • Μεταφράσεις.
Θεολόγος:	<ul style="list-style-type: none"> • Προστάτης Θεός των Αρχαίων Ολυμπιακών Αγώνων. • Ολυμπιονίκης (έπαθλα-ποινές).
Μαθηματικός:	<ul style="list-style-type: none"> • Διαστάσεις γηπέδων. Υπολογισμός αριθμού θεατών. • Επιδόσεις αθλητών. • Διαστάσεις σημερινών γηπέδων-στατιστικά στοιχεία.
Βιολόγος:	<ul style="list-style-type: none"> • Διατροφή, τρόπος ζωής, ντόπινγκ.
Οικ. Οικονομίας:	<ul style="list-style-type: none"> • Κίνδυνοι για την υγεία.
Γυμναστής:	<ul style="list-style-type: none"> • Προετοιμασία αθλητών. • Αναφορά στα σύγχρονα Ολυμπιακά Αθλήματα (περιγραφή - κανονισμοί - διακρίσεις).
Πληροφορικής:	<ul style="list-style-type: none"> • Εύρεση ηλεκτρονικών διευθύνσεων στο διαδίκτυο.
Υπεύθ. Βιβλιοθήκης:	<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση πηγών - στοιχείων από τη βιβλιοθήκη. • Βιβλιογραφία.
Τεχνολόγος:	<ul style="list-style-type: none"> • Απαραίτητες κατασκευές. α) Μακέτα: τάπητας Ρυθμικής Αγωνιστικής με εκτέλεση προγράμματος. β) Αφίσες: με φωτογραφικό υλικό.

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ**Τάξη: Β΄****ΘΕΜΑ: «Τοπική Ιστορία - Ιστορικοί και Αρχαιολογικοί χώροι της περιοχής του Δήμου Μητρόπολης»****Σχολικό έτος 2003-2004**

Ποια είναι τα Εμπλεκόμενα Γνωστικά Αντικείμενα;
(σε σχέση με το Πρόγραμμα Σπουδών);

1. Φιλολογικά μαθήματα.	5. Τεχνολογία
2. Θεολογία	6. Πληροφορική
3. Μαθηματικά.	7. Οικιακή Οικονομία
4. Φυσική - Χημεία	8. Μουσική
	9. Ξένες Γλώσσες

Ποιοι είναι οι Γενικοί Στόχοι; (Τι θέλουμε να πετύχουμε;)

- ✓ Ανάπτυξη της μεθοδικότητας, υπευθυνότητας, συνεργασίας, δημιουργικότητας, φαντασίας, πειραματισμού, κρίσης, πρωτοβουλίας των μαθητών, ομαδικότητας.
- ✓ Διαθεματική προσέγγιση των θεμάτων για αντιστάθμιση της μονομέρειας και διάκρισης των μαθημάτων σε κύρια και δευτερεύοντα.
- ✓ Ενεργοποίηση όλων των μαθητών, ανανέωση του σχολικού προγράμματος και της προσέγγισης των γνωστικών αντικειμένων.
- ✓ Σύνθεση εργασιών.
- ✓ Αξιολόγηση της προσπάθειας και αυτοαξιολόγηση.

Ποιοι είναι οι Ειδικότεροι Στόχοι; (Ποιο θα είναι το τελικό μας αποτέλεσμα;)

- ✓ Να γνωρίσουν τα παιδιά, αλλά και οι συμμετέχοντες καθηγητές στοιχεία της τοπικής ιστορίας και της ιστορικής εξέλιξης της περιοχής.
- ✓ Να προσεγγίσουν την Ιστορία με ένα διαφορετικό τρόπο απ' αυτόν του σχολικού εγχειριδίου με το φωτογραφικό υλικό, τις κατασκευές, τη διαθεματική προσέγγιση.
- ✓ Συνεργαζόμενοι οι μαθητές σε ομάδες να γίνουν μικροί ιστορικοί χρησιμοποιώντας τη μέθοδο και την κρίση τους και να συνηθίσουν στην έρευνα με περισσότερα από ένα εγχειρίδια (βιβλιογραφία).

Ποιο θα είναι το Σενάριο; (το σχέδιο της πρότασής μας;)

- ❖ Ευαισθητοποίηση μαθητών - επιλογή του θέματος και χωρισμός σε υποενότητες.
- ❖ Χωρισμός των μαθητών σε ομάδες και ορισμός συντονιστών καθηγητών.

- ❖ Επιλογή πηγών έρευνας (βιβλιογραφία, φωτογραφία, μακέτα, σχέδιο, επίσκεψη σε αρχαιολογικούς χώρους, εκδρομή).
- ❖ Συγκέντρωση του υλικού, επεξεργασία και καταγραφή του, ταξινόμηση, αξιολόγηση, εξαγωγή συμπερασμάτων.
- ❖ Σύνθεση των επιμέρους εργασιών των μαθητών σε μία.
- ❖ Αξιολόγηση του τελικού αποτελέσματος (επίτευξη στόχων - αντιμετώπιση προβλημάτων).
- ❖ Παρουσίαση της εργασίας στην τάξη και στο ευρύτερο σχολικό-κοινωνικό περιβάλλον για ενημέρωση και ευαισθητοποίηση.

Πώς θα μοιράσουμε τους ρόλους των μαθητών / καθηγητών ώστε να πετύχουμε τη συνεργασία ομάδων μαθητών; (Ποιοι θα δουλέψουν και σε τί;)

- ❖ Οι μαθητές ανάλογα με τα ενδιαφέροντα και τις δεξιότητες χωρίζονται σε ομάδες. Φροντίζουμε να μοιράσουμε στις ομάδες σε αναλογία και τους μαθητές που παρουσιάζουν μαθησιακές δυσκολίες για να μπορέσουν να προσφέρουν.
- ❖ Οι καθηγητές ανάλογα με την ειδικότητά τους βοηθούν τους μαθητές να προσεγγίσουν το θέμα σύμφωνα με το δικό τους γνωστικό αντικείμενο.
- ❖ Βοηθούν τους μαθητές να «ξεμπλοκάρουν» την έρευνα, αν παρουσιαστεί πρόβλημα.

Τι υλικό θα συγκεντρώσουμε για να δουλέψουμε; Θα χρησιμοποιήσουμε πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές;

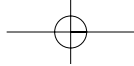
Το υλικό θα ποικίλει: σχολικά εγχειρίδια, βιβλιογραφία, πληροφορίες μέσω Internet, φωτογραφικό υλικό, επίσκεψη στο Μουσείο του Βόλου, σε αρχαιολογικούς χώρους (ναούς Απόλλωνα, θολωτό τάφο), συνεργασία με την Εφορία Αρχαιοτήτων.

Πως θα επεξεργαστούμε το υλικό μας; (Δραστηριότητες / κατασκευές)

- Συγκέντρωση στοιχείων βιβλιογραφίας.
- Επίσκεψη σε βιβλιοθήκες και Μουσείο.
- Συνεργασία με την Εφορία Αρχαιοτήτων του Νομού και τους Ερευνητές των αρχαιολογικών χώρων.
- Επίσκεψη στο θολωτό τάφο και στο ναό του Απόλλωνα.
- Κατασκευή μακετών και σχεδίων.
- Φωτογραφικό υλικό.

Πώς θα οργανώσουμε την εργασία μας στο Χρονοδιάγραμμα που έχουμε; (ημερολόγιο κατά εβδομάδα / δεκαπενθήμερο / δίμηνο;)

Υπάρχει χρονοδιάγραμμα του προγράμματος, διαμορφωμένο μέσα στα πλαίσια του σχολικού προγράμματος.

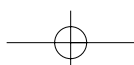

Με ποιο τρόπο θα συνθέσουμε και θα παρουσιάσουμε την εργασία μας; (έκθεση, λεύκωμα, παράσταση;)

- Εκπόνηση εργασίας ύστερα από την καταγραφή και μελέτη των στοιχείων.
- Παρουσίασή της μέσα στην τάξη και στη συνέχεια στο ευρύτερο σχολικό περιβάλλον.
- Κατασκευή σχεδίου.
- Κατασκευή μακέτας
- Φωτογραφικό υλικό-λεύκωμα.

Με ποιο τρόπο θα αξιολογήσουμε το τελικό αποτέλεσμα; (αντικείμενο, στόχοι, μεθοδολογία, οργάνωση).

Με την ολοκλήρωση του προγράμματος της Ευέλικτης Ζώνης, οι καθηγητές συζητούν με τους μαθητές για την επιλογή του θέματος (αν ήταν αυτό που περίμεναν), επανεξετάζουν τους αρχικούς στόχους επιλογής του θέματος σε σχέση με το τελικό αποτέλεσμα, παράλληλα δε εξετάζουν και τα προβλήματα που αντιμετώπισαν κατά τη διάρκεια της έρευνας όσον αφορά την εύρεση των πηγών, τη συνεργασία των μαθητών, αλλά και τα θετικά αποτελέσματα στη διεύρυνση της γνώσης τους με βάση τη διαθεματική προσέγγιση κι τη βελτίωση των σχέσεών τους.

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ**Τάξη: Γ΄****ΘΕΜΑ: «Γνωριμία με το τοπικό περιβάλλον (Φυσικό - Οικονομικό - Κοινωνικό)-
εξέλιξη καλλιεργειών και επαγγελμάτων της περιοχής του Δήμου Μητρόπολης»****Σχολικό έτος 2003-2004**

Ποια είναι τα Εμπλεκόμενα Γνωστικά Αντικείμενα;
(σε σχέση με το Πρόγραμμα Σπουδών);

1. Φυσική	7. Λογοτεχνία
2. Χημεία	8. Ιστορία
3. Βιολογία	9. Θρησκευτικά
4. Μαθηματικά	10. Αγωγή Υγείας
5. Πληροφορική	11. Οικονομία
6. Μουσική	12. Ξένες Γλώσσες

Ποιοι είναι οι Γενικοί Στόχοι; (Τι θέλουμε να πετύχουμε;)

- ✓ Να καλλιεργήσουν οι μαθητές/τριές πνεύμα συνεργασίας, υπευθυνότητας.
- ✓ Να αναπτύξουν την κριτική τους ικανότητα μέσα από τη συλλογή και ανταλλαγή πληροφοριών, την επεξεργασία και εξαγωγή συμπερασμάτων.
- ✓ Να προσεγγίζουν τα θέματα διαθεματικά.
- ✓ Να μάθουν να συνθέτουν εργασίες.
- ✓ Να μάθουν να αξιολογούν και να αυτοξιολογούνται.

Ποιοι είναι οι Ειδικότεροι Στόχοι; (Ποιο θα είναι το τελικό μας αποτέλεσμα;)

- ✓ Να γνωρίσουν οι μαθητές και οι καθηγητές την εξέλιξη των καλλιεργειών και των επαγγελμάτων της περιοχής.
- ✓ Να γνωρίσουν οι μαθητές την παραδοσιακή οικονομία.
- ✓ Να γνωρίσουν οι μαθητές τα θετικά και τα αρνητικά από την εξέλιξη της επιστήμης και της βιομηχανίας.
- ✓ Να μπορούν να συντάξουν ερωτηματολόγιο.
- ✓ Να εντοπίσουν τις αλλαγές που έχουν συντελεστεί τα τελευταία χρόνια στη ζωή των κατοίκων.
- ✓ Να εντοπίσουν τις αιτίες που κάποια επαγγέλματα δεν υπάρχουν και κάποια είδη φυτών δεν καλλιεργούνται.

Ποιο θα είναι το Σενάριο; (το σχέδιο της πρότασής μας;)

- ❖ Επιλογή του θέματος (είμαστε σε γεωργική περιοχή και οι καλλιέργειες αντιμετωπίζουν προβλήματα και χωρισμός σε υποενότητες).

- ❖ Χωρισμός των μαθητών σε ομάδες και ορισμός συντονιστών καθηγητών.
- ❖ Κάθε ομάδα εντοπίζει τις πηγές που θα αντλήσει τις πληροφορίες που χρειάζεται (Συνέντευξη, βιβλιογραφία, επίσκεψη σε τοπικούς φορείς φωτογραφίες).
- ❖ Σύνταξη ερωτηματολογίου κατά ομάδα.
- ❖ Συγκέντρωση του υλικού, επεξεργασία και καταγραφή - ταξινόμηση - αξιολόγηση - εξαγωγή συμπερασμάτων.
- ❖ Σύνθεση εργασιών ανά ομάδα.
- ❖ Σύνθεση των επί μέρους εργασιών των ομάδων σε μία.
- ❖ Παρουσίαση της εργασίας στην τάξη και στο ευρύτερο σχολικό περιβάλλον.
- ❖ Αξιολόγηση και αυτοαξιολόγηση της έρευνας.
- ❖ Παρέμβαση στην ευρύτερη κοινωνία για ενημέρωση - ευαισθητοποίηση

Πώς θα μοιράσουμε τους ρόλους των μαθητών / καθηγητών ώστε να πετύχουμε τη συνεργασία ομάδων μαθητών; (Ποιοι θα δουλέψουν και σε τίς);

- ❖ Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες ανάλογα με τα ενδιαφέροντα και τις δεξιότητες.
- ❖ Φροντίζουμε σε κάθε ομάδα να υπάρξουν και οι θεωρούμενοι καλοί μαθητές και αυτοί που παρουσιάζουν μαθησιακές δυσκολίες.
- ❖ Σε κάθε ομάδα να μπαίνουν μαθητές από όλα τα Δημοτικά Διαμερίσματα.
- ❖ Οι καθηγητές ανάλογα με την ειδικότητα βοηθούν τους μαθητές να προσεγγίζουν το θέμα σύμφωνα με το δικό τους γνωστικό αντικείμενο.
- ❖ Βοηθούν τους μαθητές όταν συναντούν προβλήματα κατά την διάρκεια της έρευνας.

Τι υλικό θα συγκεντρώσουμε για να δουλέψουμε; Θα χρησιμοποιήσουμε πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές;

Το υλικό μας θα προέρχεται από συνεντεύξεις κατοίκων της περιοχής, από σχετική βιβλιογραφία, από αποκόμματα εφημερίδων και περιοδικών, από στοιχεία του Δήμου και από άλλους τοπικούς φορείς.

Πως θα επεξεργαστούμε το υλικό μας; (Δραστηριότητες / κατασκευές)

- Επίσκεψη σε κατοίκους-αγρότες της περιοχής.
- Επίσκεψη σε καταστήματα επαγγελματιών και σε πρώην επαγγελματίες.
- Επίσκεψη στο Δήμο.
- Επίσκεψη σε φορείς της περιοχής (Γεωργικός Συνεταιρισμός, αγροτικούς συλλόγους κ.λπ.).
- Συγκέντρωση φωτογραφικού υλικού
- Συγκέντρωση εντύπων

Πώς θα οργανώσουμε την εργασία μας στο Χρονοδιάγραμμα που έχουμε; (ημερολόγιο κατά εβδομάδα / δεκαπενθήμερο / δίμηνο);

Υπάρχει χρονοδιάγραμμα του προγράμματος, διαμορφωμένο μέσα στα πλαίσια

του σχολικού προγράμματος με συνεχόμενα δίωρα, κυλιόμενα μέσα στο εβδομαδιαίο σχολικό πρόγραμμα.

Με ποιο τρόπο θα συνθέσουμε και θα παρουσιάσουμε την εργασία μας; (έκθεση, λεύκωμα, παράσταση);

- Ταξινόμηση του θεματικού υλικού που συγκεντρώθηκε.
- Σύνθεση του υλικού σε μια ολοκληρωμένη εργασία.
- Εκτύπωση της εργασίας.
- Κατασκευή λευκώματος με τις φωτογραφίες που συγκεντρώθηκαν.
- Παρουσίαση της εργασίας στην τάξη.
- Παρουσίαση της εργασίας σε ειδική εκδήλωση του σχολείου.
- Διανομή φυλλαδίων με ερωτήσεις στους παρευρισκόμενους για την αξιολόγηση της εργασίας.

Με ποιο τρόπο θα αξιολογήσουμε το τελικό αποτέλεσμα; (αντικείμενο, στόχοι, μεθοδολογία, οργάνωση).

Με την ολοκλήρωση του προγράμματος της Ευέλικτης Ζώνης οι καθηγητές συζητούν με τους μαθητές για την επιλογή του θέματος (ήταν αυτό που περίμεναν;). Επανεξετάζουν τους αρχικούς στόχους επιλογής του θέματος σε σχέση με το τελικό αποτέλεσμα, παράλληλα δε εξετάζουν και τα προβλήματα που αντιμετώπισαν κατά τη διάρκεια της έρευνας όσον αφορά την εύρεση των πηγών, τη συνεργασία των μαθητών, αλλά και τα θετικά αποτελέσματα στη διεύρυνση της γνώσης τους με βάση τη διαθεματική προσέγγιση και τη βελτίωση των σχέσεών τους.

ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κριτήρια επιλογής του θέματος

- ⇒ Οι μαθητές ζούνε σε μια κοινωνία όπου η πλειοψηφία των κατοίκων είναι αγρότες.
- ⇒ Από τους γονείς τους και τα Μ.Μ.Ε. ακούνε συνέχεια για τα προβλήματα των αγροτών.
- ⇒ Βλέπουν ότι κάποια παραδοσιακά επαγγέλματα παύουν να υπάρχουν.
- ⇒ Παρουσιάζει διαθεματική προσέγγιση.

Σκοποί

- ✓ Διαθεματική προσέγγιση του θέματος.
- ✓ Ενθαρρύνεται ο πειραματισμός, η φαντασία, η δημιουργικότητα και η πρωτοβουλία των εκπαιδευτικών και των μαθητών.
- ✓ Δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές να ασχοληθούν με θέματα που τους ενδιαφέρουν και τα οποία δεν μπορούν να ενταχθούν στο αναλυτικό πρόγραμμα της εκπαίδευσης.
- ✓ Δημιουργείται μια δυναμική για την ανανέωση της σχολικής ζωής.

Στόχοι

- ✓ Να γνωρίσουν οι μαθητές και οι καθηγητές τα επαγγέλματα που υπήρχαν και τα φυτά που καλλιεργούνται.
- ✓ Να γνωρίσουν την εξέλιξη των καλλιεργειών.
- ✓ Να εντοπίσουν ποια επαγγέλματα υπήρχαν παλαιότερα και τους λόγους που δεν υπάρχουν τώρα.
- ✓ Να κατανοήσουν την σπουδαιότητα των καλλιεργειών για την τοπική οικονομία καθώς και την εθνική.
- ✓ Να γνωρίσουν τις επιπτώσεις της εξέλιξης των επιστημών και των βιομηχανιών στη ζωή της τοπικής κοινωνίας.
- ✓ Να εντοπίσουν αλλαγές στα ήθη και στα έθιμα της τοπικής κοινωνίας.
- ✓ Να καλλιεργήσουν οι μαθητές πνεύμα συνεργασίας και υπευθυνότητας.
- ✓ Να αναπτύξουν την κριτική ικανότητα μέσα από τη συλλογή και ανταλλαγή πληροφοριών, την επεξεργασία, και εξαγωγή συμπερασμάτων.
- ✓ Να ασκηθούν στην μέθοδο της έρευνας.
- ✓ Να μάθουν να αξιολογούν και να αυτοαξιολογούνται.
- ✓ Να μάθουν τα τραγούδια της περιοχής που αναφέρονται πάνω στις αγροτικές εργασίες.

ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Χημεία:	Λιπάσματα - φυτοφάρμακα, χρήσεις και επιπτώσεις αυτών.
Γεωγραφία:	Γεωγραφική θέση της περιοχής - κλίμα. Επιπτώσεις του κλίματος πάνω στις αγροτικές καλλιέργειες.
Λογοτεχνία:	Αναζήτηση λογοτεχνικών κειμένων, ποιημάτων, γνωμικών που αναφέρονται πάνω στις καλλιέργειες και στα παραδοσιακά επαγγέλματα.
Ξένες γλώσσες:	Επικοινωνία με αντίστοιχα προγράμματα του εξωτερικού.
Αγωγή υγείας:	Επιπτώσεις στην υγεία από τη χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων.
Φυσική:	Επιτεύγματα της φυσικής επιστήμης που χρησιμοποιούνται στην καλλιέργεια των φυτών.
Πληροφορική:	Καταγραφή στον υπολογιστή των αποτελεσμάτων της εργασίας και χρήσης του διαδικτύου. Δημιουργία ιστοσελίδων.
Οικονομία:	Οικονομικές επιπτώσεις στη ζωή των κατοίκων της περιοχής.
Μαθηματικά:	Τρόποι μέτρησης των προϊόντων.
Βιολογία:	Βελτίωση σπόρων - Μεταλλαγμένα
Μουσική:	Τραγούδια που αναφέρονται στα διάφορα στάδια της καλλιέργειας και στα διάφορα επαγγέλματα.

1ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΣΟΦΑΔΩΝ**Τάξη: Α΄****ΘΕΜΑ: «Αρχαίοι και σύγχρονοι Ολυμπιακοί Αγώνες»****Σχολικό έτος 2003-2004****Κριτήρια Επιλογής Θέματος**

- ⇒ Το μεγάλο ενδιαφέρον από την πλευρά των μαθητών
- ⇒ Ευαισθητοποίηση από την διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων στην Αθήνα το 2004
- ⇒ Ευκολία στη συγκέντρωση υλικού
- ⇒ Οικειότητα από το μάθημα της ολυμπιακής παιδείας

Σκοπός και Στόχοι

Σκοπός της εργασίας είναι: Να γνωρίσουν οι μαθητές τους πανάρχαιους λατρευτικούς θεσμούς που καθόρισαν την ταυτότητα της Αρχαίας Ελλάδας, παγιώνοντας την πολιτιστική ταυτότητα ολόκληρου του Ελληνικού Κόσμου, καθώς και την ιστορία των σύγχρονων ολυμπιακών Αγώνων. Επίσης η ανάπτυξη της μεθοδικότητας και υπευθυνότητας όλων των μαθητών.

Ειδικότερα οι στόχοι είναι:

- ✓ Να αναδείξουν τη συμβολή των ολυμπιακών αγώνων στην ανάπτυξη της φιλίας και της αδελφοσύνης μεταξύ των λαών, των εθνών και όλων των φυλών και θρησκειών, ενισχύοντας έτσι το έργο για τη διατήρηση της ΕΙΡΗΝΗΣ
- ✓ Να αναλύσουν, να αξιολογήσουν ιστορικές πηγές μέσω της επαφής τους με αυτές και να κατανοήσουν βασικές ιστορικές αρχές.
- ✓ Να κατανοήσουν ότι τα «ιδεώδη» δεν είναι πάντοτε τα ίδια στο πέρασμα των χιλιετηρίδων και συνδέονται με το «ιδεώδες της Αγωγής» και την πολιτιστική και κοινωνικοπολιτική κατάσταση της εποχής.
- ✓ Να γνωρίσουν την εξέλιξη των Ολυμπιακών αγώνων.
- ✓ Να προβληματιστούν για τις σημερινές αξίες του αθλητισμού, κάνοντας συγκρίσεις με τους αρχαίους Ολυμπιακούς Αγώνες.
- ✓ Να έρθουν σε επαφή με αρχαιολογικούς χώρους της πατρίδας μας και να γνωρίσουν τα αριστουργήματα της τέχνης που είναι εμπνευσμένα από τους Ολυμπιακούς Αγώνες.
- ✓ Να τοποθετηθούν και να εκφράσουν τις κρίσεις τους για την ανάθεση των Ολυμπιακών Αγώνων στην Αθήνα το 2004
- ✓ Τέλος να οικειοποιηθούν αξίες όπως: ομαδικό πνεύμα, εντιμότητα, αυτοκυριαρχία, θάρρος, τόλμη, αυτοπεποίθηση και αυτενέργεια.

Δραστηριότητες

- Ενημέρωση από αθλίατρος και προπονητές
- Επίσκεψη σε βιβλιοθήκες και αθλητικούς χώρους
- Συνεργασία με το Γραφείο Φυσικής Αγωγής
- Επεξεργασία του φωτογραφικού υλικού και κατασκευή κολάζ και αφισών
- Απαγγελία γνωστών ποιημάτων που εξυμνούν τα ολυμπιακά ιδεώδη
- Χορογραφίες Ρυθμικής Αγωνιστικής Γυμναστικής
- Θα τραγουδήσουν τον Ολυμπιακό ύμνο
- Επίδειξη κάποιων αγωνισμάτων από μαθητές

Αναμενόμενα αποτελέσματα-Συμπεράσματα

- Γνώση της αρχαίας Κληρονομιάς μας
- Γνώση της εξέλιξης των Ολυμπιακών Αγώνων
- Κατανόηση, γνώση και οικειοποίηση αξιών μέσα από τους Ολυμπιακούς Αγώνες
- Ομαδικότητα και συνεργασία
- Προβληματισμός και καλλιέργεια της κριτικής και δημιουργικής σκέψης
- Αθλητικά Πρότυπα

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

1. Βιβλία (Ολυμπιακοί Αγώνες, Αναφορές-Προσεγγίσεις)
2. Περιοδικά (Η εκκίνηση, Χρυσή Ομάδα)
3. Εγκυκλοπαίδειες
4. Πληροφορίες μέσω Internet
5. Μέσα μαζικής Ενημέρωσης (εφημερίδες, περιοδικά κ.α)
6. Φωτογραφικό υλικό

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΙΝΩΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Κατά την 3η χιλιετία π.Χ, προϊστορικοί λαοί της Ανατολής, ιδιαίτερα στην Αίγυπτο και στη Μεσοποταμία, ξέδιναν με παιχνίδια και αγωνίσματα που σκοπό είχαν, κυρίως την ψυχαγωγία. Στο εικονογραφικό υλικό της εποχής σώζονται σκηνές με άνδρες που παλεύουν, σηκώνουν βάρη ή εκτελούν ασκήσεις με ραβδιά και μπάλες.

Μεταξύ του 2000 π.Χ και του 1450 π.Χ η Κρήτη γίνεται το κέντρο ενός μεγάλου πολιτισμού. Τα παιχνίδια και τα αγωνίσματα από την Ανατολή εντάσσονται στο τελετουργικό μέρος των εκδηλώσεων των Κρητών και εκτελούνται σύμφωνα με συγκεκριμένους κανόνες. Η πυγμή, η πάλη, το κυβίστημα, τα ταυροκαθάψια δεν ψυχαγωγούν απλώς τους θεατές: γίνονται για να αναδειχθεί ο καλύτερος.

Τα αρχαιολογικά ευρήματα δείχνουν την αγάπη των κατοίκων της Κρήτης για τις σωματικές ασκήσεις, τον αγώνα και το χορό. Η τοξοβολία και το ψάρεμα φαίνεται ότι

ήταν ιδιαίτερα αγαπητά στην Μινωική Κρήτη. Ακόμη οι πολυάριθμες παραστάσεις της Μινωικής Τέχνης που απεικονίζουν ακροβάτες, ιδιαίτερα στη Κνωσό, φανερώνουν την αγάπη των Μινωιτών για την ακροβασία.

Για τη διεξαγωγή των αθλητικών εκδηλώσεων διαμορφώνονται ειδικοί υπαίθριοι χώροι. Η πυγμή και η Πάλη εκτελούνται στους θεατρικούς χώρους ή σε πλατείες κοντά στα ανάκτορα. Όσο για τη θέση της γυναίκας στα αθλητικά δρώμενα, φαίνεται σχεδόν αξιολήλυτη για τα δεδομένα της εποχής: τοιχογραφίες που βρέθηκαν στο παλάτι της Κνωσού απεικονίζουν άνδρες και γυναίκες, ντυμένους με ωραίες ενδυμασίες να παρακολουθούν τα θεάματα.

Οι γυμναστικοί χώροι ήταν

1. Η αρένα	2. Το θέατρο
3. Ο δρόμος	4. Η πλατεία
5. Η παραλία	

Η χωρητικότητα των μινωικών θεάτρων ήταν για 500 περίπου θεατές, ικανά μόνο για τις χορευτικές εκδηλώσεις, τις γυμναστικές και αγωνιστικές επιδείξεις καθώς επίσης και για τις θρησκευτικές τελετές.

Σε ανάλογους θρησκευτικούς χώρους τελούνταν οι γυμναστικές ασκήσεις

1. Κατακόρυφος αναστροφή	2. Γέφυρα
3. Κυβιστήσεις	4. Αρματοδρομία
5. Τοξοβολία	6. Κολύμβηση
7. Ρίψεις	

1ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΣΟΦΑΔΩΝ**Τάξη: Β΄****ΘΕΜΑ: «Το νερό πηγή ζωής»****Σχολικό έτος 2003-2004****Κριτήρια Επιλογής Θέματος**

- ⇒ Η επιθυμία των μαθητών της Β τάξης να γνωρίσουν καλύτερα και σε βάθος τις μορφές και τους δρόμους του νερού, τις φυσικοχημικές του ιδιότητες, αλλά και τη σχέση του ανθρώπου με το νερό
- ⇒ Να γνωρίσουν οι μαθητές τα προβλήματα που προκύπτουν από τη συχνή χρήση των λιπασμάτων και των φυτοφαρμάκων στους υδροτόπους της περιοχής τους και να αποκτήσουν οικολογική συνείδηση
- ⇒ Η δυνατότητα του θέματος για διαμαθησιακή προσέγγιση μέσα από τα διάφορα γνωστικά αντικείμενα των μαθητών της ηλικίας αυτής όπως: Φυσική, Χημεία, Βιολογία, Οικιακή Οικονομία, Τεχνολογία, Πληροφορική, Ιστορία κ.τ.λ

Σκοπός και Στόχοι

- ✓ Γνωστικοί στόχοι: να γνωρίσουν οι μαθητές πόσο σημαντικό για την ύπαρξη της ζωής είναι το νερό. (οι μολύνσεις στα επίγεια και υπόγεια νερά, η κατασπατάληση, οι παρατεταμένες ξηρασίες δημιουργούν προβλήματα σε τοπικό αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο)
- ✓ Να κατανοήσουν οι μαθητές έννοιες όρων από τη Γεωγραφία, τη Ζωολογία, τη Φυτολογία, τη Φυσική και την Οικολογία οι οποίες συνδέονται με το νερό και να είναι σε θέση να γνωρίσουν τους συμβολισμούς μέσα από ένα χάρτη
- ✓ Συναισθηματικοί Στόχοι: Να αναπτύξουν οι μαθητές συναισθήματα αγάπης και σεβασμού προς το περιβάλλον
- ✓ Να συσχετίσουν οι μαθητές όλες τις διαστάσεις του νερού με κείμενα και μαρτυρίες των κατοίκων της περιοχής και να εντοπίσουν την αλληλεξάρτηση του ανθρώπινου πολιτισμού με τα υδατικά οικοσυστήματα.

Δραστηριότητες

- Καταγραφή των νερών της περιοχής από τους μαθητές
- Καταγραφή των πηγών πόσιμου νερού πριν την υπάρχουσα υδροδότηση
- Σχεδίαση του κύκλου του νερού και παρουσίαση της μόλυνσης του νερού με αφίσες και κόμικς
- Λήψη δείγματος νερού από τον ποταμό Ονόχωνο και παρατήρηση του δείγματος από το μικροσκόπιο του σχολείου

- Συνέντευξη από γιατρούς του Κέντρου Υγείας Σοφάδων για τις επιπτώσεις του ακατάλληλου νερού στον ανθρώπινο Οργανισμό
- Προβολή σε χάρτη της περιοχής των υδάτινων πόρων και των πηγών του πόσιμου νερού που υπήρχαν παλιότερα στην περιοχή.
- Καταγραφή ηθών και εθίμων που σχετίζονται με το νερό
- Το νερό πηγή έμπνευσης στη λογοτεχνία, την ποίηση, τη ζωγραφική και τη μουσική.

Αναμενόμενα αποτελέσματα-Συμπεράσματα

- Οι μαθητές απέκτησαν περισσότερη οικολογική συνείδηση, αφού μελέτησαν τη ρύπανση των υδάτων και γνώρισαν έννοιες όπως: αειφόρος και βιώσιμη ανάπτυξη, προστασία του οικοσυστήματος κ.τ.λ
- Οι μαθητές απέκτησαν γνώσεις σχετικά με τη σπουδαιότητα του νερού στον ανθρώπινο οργανισμό, τόσο στα φυτά όσο και στα ζώα και ανακάλυψαν ποιες λειτουργίες των φυτών και ζώων σχετίζονται με το νερό
- Οι μαθητές συγκέντρωσαν στοιχεία που συνδέουν τον πολιτισμό της περιοχής με το νερό, όπως ποιήματα, δοξασίες, έθιμα, γιορτές, φωτογραφίες κ.τ.λ
- Οι μαθητές διερεύνησαν τις συνθήκες ύδρευσης και άρδευσης στην περιοχή τους στην πορεία του χρόνου
- Οι μαθητές κατανόησαν τη σχέση του νερού με την οικονομία και την ανάπτυξη της περιοχής τους και τη σχέση του με τον πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα παραγωγής

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- 1). «Σοφάδες, ο τόπος μας» Θάνος. Κ Αθανασόπουλος, Αθήναι 1994
- 2). «Λαογραφική Οικολογία» Μάργαρης Ν Εκδ Φιλιππότη 1991
- 3). «Οικολογία» Σάμουελ Π εκδ Νεφέλη 1980
- 4). Internet
- 5). Cd-Rom «το ποτάμι» Δημ Καλαϊτζίδη Εκδ Κριτική 1999

Ν Ε Ρ Ο

Ανόργανη υγρή ένωση που αποτελείται από δύο άτομα υδρογόνου και ένα οξυγόνο. Έχει μοριακό τύπο H_2O . Το νερό είναι εξαιρετικά διαδεδομένο πάνω στη γη τόσο με την αέρια μορφή του (υδρατμοί) όσο με την υγρή και στερεά (πάγος). Έχει μεγάλη βιολογική σημασία γιατί συμμετέχει στη δομή όλων των έμβιων όντων. Το πρωτόπλασμα που είναι η βάση όλων των οργανισμών είναι ένα υδατικό διάλυμα οργανικών και ανόργανων ουσιών.

Το κυριότερο συστατικό των οργανισμών

Το κυριότερο συστατικό των οργανισμών είναι το νερό γιατί παρεμβαίνει με πολλούς τρόπους στη ζωή των ανθρώπων και επηρεάζει καθοριστικά την επιλογή των τόπων εγκατάστασης τους, τις επαγγελματικές τους ενασχολήσεις, τη γεωργική και κτη-

νοτροφική παραγωγή και τόσα άλλα. Η παρουσία του νερού εξάλλου επηρεάζει σημαντικά τις κλιματολογικές συνθήκες ενός τόπου και κατά συνέπεια καθορίζει την παρουσία και τη δυνατότητα επιβίωσης των διαφόρων φυσικών ειδών.

Η ζωή στον πλανήτη μας ξεκίνησε από το νερό. Εμείς οι ίδιοι φιλοξενηθήκαμε πριν από τη γέννηση μας, για εννιά περίπου μήνες σε υδάτινο περιβάλλον. Αυτό δεν ήταν τυχαίο. Μέσα στο νερό το περιβάλλον είναι πολύ πιο φιλόξενο για τους ευαίσθητους οργανισμούς που πρωτοσχηματίζονται και αρχίζουν να αναπτύσσονται.

Το νερό είναι επίσης το κυριότερο συστατικό της μάζας των ζωντανών οργανισμών. Το 80% περίπου της μάζας των φρούτων και το 67% του ανθρωπίνου σώματος είναι νερό. Ο άνθρωπος μπορεί να επιβιώσει 50 έως 60 μέρες χωρίς τροφή και μόλις 5-10 ημέρες χωρίς νερό, Αντιλαμβάνεστε εύκολα ότι οι ανάγκες του σε νερό είναι πολύ εντονότερες από τις ανάγκες του σε τροφή.

Ο κύκλος του νερού στη φύση

Οι θάλασσες, οι λίμνες και τα ποτάμια αποτελούν τα επιφανειακά νερά που καλύπτουν περισσότερο από το 70% της επιφάνειας της γης. Μεγάλες ποσότητες νερού συγκρατούνται από το έδαφος και το υπέδαφος και αποτελούν τα υπόγεια νερά. Από αυτά προέρχονται τα νερά των πηγών και των πηγαδιών. Τα Επιφανειακά και τα υπόγεια νερά συνιστούν την υδρόσφαιρα, και η συνολική τους ποσότητα εκτιμάται σε 1018 τόνους.

Ένα μέρος από τα επιφανειακά νερά, με την επίδραση της θερμότητας των ηλιακών ακτινών, εξατμίζεται και σχηματίζει τα σύννεφα. Τα σύννεφα παρασύρονται από τους ανέμους και όταν συναντήσουν ψυχρά ρεύματα αέρα, συμπυκνώνονται, μετατρέπονται σε βροχή, χιόνι ή χαλάζι, έτσι το νερό επιστρέφει στην επιφάνεια της γης. Το νερό που επιστρέφει την επιφάνεια της γης, καταλήγει κατευθείαν στα επιφανειακά νερά ή απορροφάται από το έδαφος και σχηματίζει αποθέματα υπόγειων νερών. Τα υπόγεια νερά, όταν βρουν διέξοδο, αναβλύζουν σχηματίζοντας πηγές, επανέρχονται στην επιφάνεια και καταλήγουν τελικά στα επιφανειακά νερά κλείνοντας τον κύκλο του νερού στη φύση.